

the Ministry of Education and formerly a teacher of philosophy, criticises the text - books from the point of view that they do not properly connect sociological problems with the enviroment. The exagerations in these text - books are very dangerous to young minds.

3 — Prof. Macid Gökberk who now fills the chair of the History of Philosophy in the place of the late Prof. Von Aster, personally works on sociological problems. Although he is in opposition against all kinds of naturalist scientific sociology and is in agreement with the Spritual sciences (Geisteswissenschaften) of Dilthey and Rickert. However, he has not yet published anything on this field yet. Lecturer Kösemihal, any way, insists more on the practical side of sociology, but believes that to leave it without connecting to philosophy, like the school of Le Play, is dangerous. He also insists upon the impossibility of such conceptions as "conscience collective" of Durkheim's sociology. He believes that the study of sociology should be made in the Universities and not high schools.

Dil Kurultayı

Bu sene Ankara'da Aralık ayı içinde Dil Kurultayı toplandı. O zamanki Millî Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu tarafından açılan Kurultaya Hüseyin Cahit Yalçın başkan seçildi. Birinci gün Kurultay üyeleri komitelere ayrıldı. Komite çalışmaları evvelce hazırlanmış tebliğler etrafında muntazam münakaşalar olmaktan ziyade serbest mevzular etrafında «yuvarlak masa» münakaşaları tarzında oldu. Burada terimler komitesi, imlâ komitesi, umumî dil komitesi, v.s. nin adlarını sayabiliriz. Terimler komitesinde hâkim olan temâyülleri başlıca üç zümrede toplamak mümkündür: a) Eskiden beri Türk Dil Kurumunun çalışmalarında kendine mihver olarak aldığı radikal Türkkeleşme temâyülü. Bu cereyan bilhassa, önceden iki fasikülden ibaret bir kitapçık neşretmiş olan doktor Saim Ali Dilemre tarafından temsil ediliyordu. Üyelerden birisi Türkçedeki yabancı kelimelerin lûgatını yapmış olduğunu, sayısı 3000 i geçen bu kelimelerden dilin temizlenmesi lüzumunu ileri sürüyordu. b) Bunun tamamen zıddı olan bir cereyan, dilin bugünkü durumunda tarih tarafından yoğurulmuş ve benimsenmiş bütün yabancı kelimelerin saklanması lüzumunu

ileri sürüyordu. Bu görüş bilhassa Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu tarafından müdafaa edilmekte idi. c) Üçüncü ve nisbeten kalabalık bir cereyan ortalama bir yol tutuyordu. Bunlara göre halk dilini ilim dilinden ayırmak lâzımdır. Halk dilinde benimsenmiş kelimeler Türkçeleşmiştir. Yalnız bu benimsenmenin sınırlarını iyi çizmeli ve mahdut kimselerin kullandığı yabancı kelimelerle karıştırmamalıdır. İlim dilinde ise gittikçe Garp dillerine, ve onların kökü olan Lâtinceye doğru gitmek zorundayız. Bu fikir de başlıca Peyami Safa tarafından ifade edilmiştir.

Kurultayın umumî toplantılarında her üç görüşün hatipleri ateşli nutuklar verdiler. Umumî kanaat üçüncü fikir etrafında toplanmakla beraber son celsede Dil Kurultayının devamlı ilmî heyet seçiminde tekrar birinci kanaatin ağır basmaya başladığı görüldü. Nisbeten karmaşık diyebileceğimiz bu ilmî heyetin çalışmaları bundan sonraki kurultaylara hazırlık olacak ve dil düzeltmeleri işine ilmî bir yol verecekti. Şimdiki halde bu ilimler heyetinin çalışmalarına müsbet bir netice görülmüş değildir.

XIV üncü Milletlerarası Sosyoloji Kongresi

René Worms tarafından geçen asrın sonlarında kurulmuş olan Milletlerarası Sosyoloji Enstitüsünün 14. cü Kongresi 1939 yılında Bükreşte açılmış, fakat İkinci Cihan Harbinin başlamasıyla Kongre çalışmalarını daha başlangıçta bırakmıştı. Harbin felâketleri yüzünden Enstitü eski Bürosundan bir çoğu dağılmış olduğu cihetle, o zamanki azâdan Prof. C. Gini 14 üncü Kongreyi 1950 yılı Ağustos sonunda Roma'da açacağını ilân etti. Kongre 29 Ağustosta başlayarak 4 Eylül'e kadar devam etti. Kongre Capitole'deki Belediye salonunda Roma Belediye reisi tarafından açıldı. İştirak eden milletler adına birer murahhas açış nutukları okudular. Bu arada Türk murahhası H. Z. Ülken de bir nutuk okudu. Açılış gününde ilk defa Prof. Gini «İktisad ve Sosyoloji» konferansını verdi. İkinci günden itibaren Kongre üç komite halinde Roma Edebiyat ve Felsefe Fakültesinin dershanelerinde çalışmaya başladı. Kongreye 100 e yakın azâdan gönderilen 116 tebliğ vardı. Fakat malî güçlükler yüzünden ancak 60 dan biraz fazla sosyolog iştirak etti.